

ONTHULD

Tot nu toe verschenen boeken van
Tamera Alexander:

Fountain Creek Kronieken in drie delen

Ontvlamd

Onthuld

Onthouden

De erfenis

Timber Ridge reeks

Uit de verte

Tamera Alexander

Onthuld

Roman

Derde druk

wb Uitgeverij Van Wijnen - Franeker

Eerste druk september 2009
Tweede druk januari 2010
Derde druk januari 2011

© 2006 Tamera Alexander

Oorspronkelijke uitgever Bethany House Publishers, South Bloomington,
Minnesota 55438, USA. Bethany House Publishers is een divisie van Baker
Publishing Group, Grand Rapids Michigan.

Oorspronkelijke titel *Revealed – Fountain Creek Chronicles. Book 2*

© 2009 Nederlandse editie Uitgeverij Van Wijnen, Postbus 172, 8800 AD
Franeker

Vertaling Margriet Visser-Slofstra
Omslagontwerp studiogearox.com
Omslagfoto Steve Gardner

ISBN 9789051943535 / NUR 302

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveel-
voudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of open-
baar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mecha-
nisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor Deborah Ackey, van wie ik op de Idlewood Elementary School in Tucker, Georgia les heb gehad.

Als een spreekwoordelijk briefje in een fles werp ik deze dankbetuiging op de golven in de hoop dat die u zal bereiken. Jaren geleden las u de gedichten en verhaaltjes van een jong meisje en gaf u haar hoop en bemoediging, ook al was haar werk verre van verdienstelijk.

In de loop der jaren heb ik vaak aan u gedacht en gebeden dat God u heeft gezegend voor alles wat u mij, en zo vele anderen, hebt gegeven.

Met het oog op sommigen die zichzelf rechtvaardig vinden en anderen minachten, vertelde hij de volgende gelijkenis. “Twee mensen gingen naar de tempel om te bidden, de een was een Farizeeër en de ander een tollenaar. De Farizeeër stond daar rechtop en bad bij zichzelf: “God, ik dank u dat ik niet ben als de andere mensen, die roofzuchtig of onrechtvaardig of overspelig zijn, en dat ik ook niet ben als die tollenaar. Ik vast tweemaal per week en draag een tiende van al mijn inkomsten af.” De tollenaar echter bleef op een afstand staan en durfde niet eens zijn blik naar de hemel te richten. In plaats daarvan sloeg hij zich op de borst en zei: “God, wees mij zondaar genadig.” Ik zeg jullie, hij ging naar huis als iemand die rechtvaardig is in de ogen van God, maar die ander niet. Want wie zichzelf verhoogt zal vernederd worden, maar wie zichzelf vernedert zal verhoogd worden.’

Lucas 18:9-14 (NBV)

Proloog

Colorado, 14 mei 1870 In de schaduw van de Rockies

Annabelle Grayson McCutchens keek naar de stervende man naast haar. Ze wenste dat ze meer van haar man hield, net zoals ze op de dag van haar huwelijk had gewenst dat ze hem even innig liefhad als hij haar. In haar vroegere leven had ze met mannen van allerlei slag te maken gehad. Hoe was het dan mogelijk dat ze nu, nu ze een oprecht goede man had ontmoet die haar liefhad ondanks alles wat ze had gedaan en was geweest, niet in staat was haar hart volledig voor hem te openen? Hoe erg ze ook haar best deed.

Jonathan probeerde diep adem te halen. Toen de lucht zich moeizaam een weg baande door zijn keel kromp Annabelle ineen. Zijn ronde borst kwam nauwelijks omhoog. De oppervlakkige luchtverplaatsing leverde samen met het vocht in zijn longen een reutelend geluid op.

Diep vanbinnen voelde ze een doffe pijn. Hoe was het mogelijk dat deze sterke man zo snel was verzwakt? De pijn op zijn borst was plotseling opgekomen. De vermoeidheid en de hoestbuien waar Jonathan de afgelopen weken last van had gekregen, hadden de laatste dagen een steeds krachtiger en dreigender betekenis gekregen. Hoe kon iemands hart het ene moment zo krachtig en gelijkmatig kloppen en even later zo snel verzwakken?

Een windvlaag bracht de huid van de kar in beweging.

Annabelle richtte haar aandacht even op de zwakke zon, halfverborgen achter de hoogste toppen van de Rocky Mountains. Een uitgebluste oranje gloed bescheen de uitgestrekte oostelijke vlakten met de belofte van de schemering. De groep waarmee ze zo'n week geleden uit Denver vertrokken waren, had een dag gewacht, om te kijken of Jonathan weer op krachten zou komen. Precies zoals van tevoren was overeengekomen. Toen Jonathan echter meer pijn had gekregen en het vooruitzicht op herstel niet bijster groot was, had Jack Brennan de groep met tegenzin uitgelegd dat er niets anders op zat dan verder te trekken. Vanwege de ongebruikelijke voorjaarsbuien waren ze later vertrokken dan gepland en dat moesten ze zien goed te maken om nog voor de eerste sneeuw Idaho te kunnen bereiken.

Een paar minuten later klonk Jonathans ademhaling weer iets gelijkmatiger. Zijn ogen zaten dicht en Annabelle vroeg zich af of hij weer in slaap was gesukkeld.

'Jij bent zo mooi als ik had gedacht dat een vrouw kon zijn, Annabelle.' Zijn stem klonk rustig. Hij tilde een hand op en streelde haar wenkbrauw en wang.

Ze lachte somber en schudde haar hoofd om zijn dwaasheid. 'Jazeker, ik ben een zeer goede partij. Je mag blij zijn dat je mij op tijd te pakken hebt gekregen, want ze stonden voor me in de rij, hoor.' Annabelle glimlachte toen ze een van zijn mondhoeken zag bewegen.

Op jongere leeftijd was ze veel mooier geweest, maar schoonheid was een eigenschap die de jaren – en de keuzes die ze had gemaakt – hadden weggevaagd. Daar was ze zich goed van bewust. Een dun, rimpelig litteken ontsierde haar rechterjukbeen. Grillig baande het zich een weg langs haar slaap tot in haar haar. Vijftien jaar geleden had ze het litteken opgelopen. Het vormde een tastbare herinnering aan haar eerste les in het soort genot dat sommige bezoekers in het bordeel zochten.

‘Wat ben je toch aan het doen, Annielief?’

Pas toen had Annabelle door dat ze haar haar aan die kant van haar gezicht naar beneden trok. Snel liet ze haar hand zakken en lachte, in de hoop haar onbehaaglijke gevoel te verdoezelen. Haar lach klonk echter flauwtjes en miste overtuigingskracht. ‘Kennelijk vind jij littekens aantrekkelijk, Jonathan McCutchens.’

Met zijn gebruikelijke tederheid streekte hij haar wang. ‘Ik vind jou aantrekkelijk, mevrouw McCutchens. Alleen jou.’

Zijn tederheid weerhield haar ervan een stekelige opmerking te maken. De pijn binnen in haar groeide uit tot een doffe dreun. Ze gaf meer om deze man dan ze ooit om iemand had gegeven. Waarom kon ze zichzelf niet dwingen zijn gevoelens te beantwoorden? Zolang ze zich kon herinneren, had ze geweten dat gevoelens op zich niet te vertrouwen waren. Emoties kwamen een tijd lang tot leven, zwakten vervolgens weer af, en konden na verloop van tijd zelfs verraderlijke trekjes krijgen. Ze had dan ook geleerd daar niet al te veel acht op te slaan. Ze had alleen verwacht dat het tussen hen als man en vrouw anders zou zijn.

Ze had God vele malen gevraagd om haar verlangen naar Jonathan groter te maken. Maar kennelijk luisterde God niet naar dat soort gebeden. Misschien luisterde Hij niet naar die van haar.

‘Dankjewel dat je mij als man wilde hebben, Annie. Ik had grote plannen voor ons... voor ons kind.’ Hij stak zijn hand uit en zij legde die op de plek waar hun zoon of dochter diep vanbinnen in het verborgene groeide. Zachtjes liefkoosde Jonathan haar platte buik alsof hij probeerde het kindje in haar schoot te troosten.

Zijn hand draaide langzaam over hun kind. Ze kneep haar ogen stijf dicht toen een ongewenste herinnering zich een weg naar buiten baande. Terwijl aloude schuld- en schaamtegevoelens opnieuw door haar heentrokken, bleef

ze weerloos en stilzwijgend zitten. Zwangerschappen kwamen in een bordeel veelvuldig voor, maar dat gold eveneens voor purgatieve poeders om die af te breken. Vaak richtten die poeders bij de meisjes blijvende schade aan.

Ze voelde zich rijk gezegend dat ze Jonathans kind droeg, want het feit dat ze opnieuw zwanger was... was een wonder.

‘Ik vind het afschuwelijk jou zo achter te laten, Annie. Zo had ik het niet...’ Zijn diepe stem brak van emotie. ‘Zo had ik het niet bedoeld. Ik vind het heel erg...’

Hoofdschuddend boog ze zich over hem heen en bracht haar gezicht vlak boven dat van hem. ‘Waag het niet dit tegen mij te zeggen, Jonathan McCutchens’, fluisterde ze terwijl ze een koele hand tegen zijn voorhoofd legde. Hij zuchtte bij haar aanraking. ‘Ik zou dit tegen jou moeten zeggen. Ik...’ Haar mond bewoog, maar de woorden wilden niet komen. Wie wist welke wegen ze in haar leven had bewandeld, zou dit niet begrijpen, maar deze mate van intimiteit was haar nog steeds vreemd. ‘Het spijt me dat ik niet de vrouw ben geweest die je verdiende. Je bent...’ Ze perste de woorden eruit die in haar keel bleven steken. ‘Je bent de geweldigste man die ik ooit heb gekend, Jonathan. En ik dank je voor... voor het feit dat je mij tot vrouw hebt genomen.’

Terwijl hij zuchtte, liet hij nogmaals zijn blik over haar gezicht dwalen, alsof hij haar voor het eerst zag. Of voor het laatst misschien. Bevend gebaarde hij achter zijn hoofd, naar de voorkant van de huifkar. ‘Er zit iets in mijn tas. Iets dat ik vanochtend heb geschreven.’

Annabelle wierp een blik over haar schouder, waarna ze hem weer aankeek. Ze wilde er niet naar vragen omdat ze vermoedde wat het was. Ze liet een veelbetekenende lach zien, in een poging de waarheid uit te stellen.

Jonathan bleef haar strak aankijken.

Zijn verlangen om haar verzorgd achter te laten, was

zeer nobel. De minachting in de ogen van zijn jongere broer tijdens hun laatste ontmoeting in Willow Springs stond haar echter nog helder voor ogen. Vóór die noodlottige ontmoeting afgelopen najaar hadden de twee broers elkaar acht jaar lang niet gezien. Matthew Taylors reactie op die avond in oktober, zeven maanden geleden, maakte haar duidelijk dat het te verwachten voorstel in Jonathans brief onmogelijk zou zijn.

Toen ze teruggedacht aan de onenigheid tussen beide mannen, en aan het feit dat zij de reden van hun ruzie was, deed dat Annabelle opnieuw pijn. De broers waren uit dezelfde vrouw geboren, maar hadden niet dezelfde vader. Qua houding en manieren hadden ze weinig gemeen. En dat leek ook voor hun karakter te gelden.

Matthew wist niet dat ze een kind van zijn broer droeg. Dat zou echter niets veranderen aan zijn gevoelens over haar of over wat ze was geweest – wat ze in zijn ogen altijd zou zijn.

Zachtjes zuchtend schoof ze in de kleine ruimte naar voren om de brief uit Jonathans tas te pakken. Zonder de brief te openen legde ze die op haar schoot. Daarna pakte ze Jonathans hand en boog zich fluisterend voorover: 'Je weet dat ik dat niet kan doen, Jonathan. Zelfs al zouden we weten waar hij is, dan nog kan ik Matthew niet vragen om...'

Zijn zwakke greep verstrakte. 'De brief is niet voor Matthew. Die is... voor de dominee.' Een hoestbui verscheurde zijn lichaam. Hij zwoegde om adem te halen en greep zijn borstkas vast totdat de aanval voorbij was. 'Ik heb alles opgeschreven... alles. De dominee weet wat hij moet doen... hoe hij je kan helpen.'

Annabelle wreef over zijn hand en vroeg zich af hoeveel tijd samen ze nog zouden hebben. Een van de vrouwen in hun groep, die iets van hartkwalen af wist, had haar verteld dat hij nog hoogstens twee dagen te leven had.

Annabelle keek in het gezicht van haar man en zag daar- in hetzelfde als wat ze de vorige zomer tijdens hun eerste ontmoeting bij de dominee in huis had gezien. Jonathan McCutchens was de eerlijkste man die ze ooit had gekend. Niet dat ze in haar leven veel eerlijke mannen had meege- maakt! Hij was vriendelijk, met een zachtaardigheid die zijn flinke postuur logenstrafte, en trouw tot en met. Ook hij had fouten in zijn leven gemaakt, wist goed wat er in de wereld te koop was en wist welk beroep ze had uitgeoef- end. Hij beweerde dat het liefde op het eerste gezicht was, en ook al snapte ze niet hoe dat mogelijk was, ze koester- de de gedachte dat het misschien nog waar was ook.

In het toenemende duister in de huifkar bekeek ze hem eens goed. Annabelle wenste dat ze zichzelf kon zien zoals Jonathan haar zag, al was het maar één keer. Maar ze kende zichzelf te goed om bij een blik in de spiegel ooit iets anders te verwachten dan een bezoedelde en verdor- ven vrouw.

De blik in Jonathans ogen dwong haar woorden meer op een opmerking te laten lijken dan op de vraag die haar door het hoofd speelde. 'De brief is dus voor dominee Carlson.'

Hij knikte langzaam. 'Ik heb alles op een rijtje gezet. De landbouwgrond die in Idaho op je ligt te wachten, de bank waarop ons geld staat.'

Annabelle glimlachte. Zij had helemaal niets van waarde in dit huwelijk ingebracht, toch had hij het altijd over óns geld.

'Nadat de dominee een gids heeft gehoord om je daar naartoe te brengen, zal er nog genoeg over zijn om van te leven. De boerderij is nog nieuw, Annie, maar gaat vast veel geld opbrengen. Carlson kan... ' Zijn adem stokte.

Annabelle hoorde hoe zijn longen zich tijdens het kuchen vulden. Ze rolde nog een deken op en legde die onder zijn hoofd en schouders, in de hoop dat hij daardoor

makkelijker kon ademen. 'Sstt... ik red me wel, Jonathan. Zit maar niet in over mij. Ik vind mijn weg wel,' stelde ze hem gerust, terwijl ze dat zelf probeerde te geloven.

Jonathan haalde rاسpend adem. Zijn gezicht kreeg een vastberaden uitdrukking. 'Carlson kan een betrouwbaar iemand voor je huren die je in contact kan brengen met een andere groep die noordwaarts trekt. De dominee zal voor je zorgen, dat weet ik zeker.'

Zijn tong gleed over zijn gebarsten lippen. Annabelle bevochtigde die nogmaals met een natte doek. Hoewel Jonathan zijn broer geen kwaad hart toedroeg – anderen vergeven leek voor hem hetzelfde te zijn als ademen – wist ze dat de verbroken relatie een litteken had achtergelaten. Ze vroeg zich af of Matthew beseftte hoeveel Jonathan van hem hield, en hoezeer de breuk hem dus had gekwetst.

'Ik wil dat jij alles krijgt wat van mij is, Annie. Alles wat ik met je wilde delen. Breng de brief alsjeblieft naar dominee Carlson.'

Terwijl ze zijn koortsige voorhoofd depte, gaf ze hem uiteindelijk een instemmend knikje.

Ze merkte dat hij nog niet overtuigd was. Ze had nooit geprobeerd hem om de tuin te leiden – behalve die ene keer. Maar toen hij haar die avond in de ogen had gekeken, had hij haar meteen doorgehad.

Met moeite tilde Jonathan zijn hoofd op. 'Annabelle, geef me je woord dat je teruggaat naar Willow Springs en doet wat ik je heb gevraagd.'

Na alles wat je voor mij hebt gedaan, Jonathan. Na alles wat je hebt opgeofferd... Ze slaagde erin te glimlachen. 'Ik geef je mijn woord, Jonathan.'

Hij liet zich achteroverzakken. Heel even verdween de spanning uit zijn trekken.

'Wil je nog een beetje bouillon? Of nog wat grog voor je hoest? Ik heb die op het vuur laten staan.'

Hij knikte zonder te zeggen wat hij wilde. Ze wist waar hij het meeste baat bij had en stond op om dat te halen. Nadat ze weer in de huifkar was geklommen, ging Annabelle naast hem zitten en bracht het mengsel van honing en whisky naar zijn lippen. Na verscheidene slokjes tilde hij zijn hand op, waarop ze de grog wegzette.

Nog geen minuut later deed hij zijn ogen dicht. Hij lag te rusten. Voor zo lang het duurde.

Ze liet haar blik over zijn voorhoofd en slaap dwalen, en daarna langs zijn bebaarde kaak. Uiterlijk was hij een heel gewone man, niet iemand die ervoor zorgde dat een vrouw zich nog eens omdraaide. Maar terugdenkend aan de knappere mannen die ze in haar leven had gekend, realiseerde ze zich dat geen van hen kon tippen aan de goedheid van deze man.

Ze nam zijn grote, verweerde handen in die van haar. Hij verroerde zich niet. *Wat had ik graag naar je willen verlangen zoals een vrouw naar haar man behoort te verlangen, Jonathan McCutchens.* Tijdens hun huwelijksnacht had Jonathan haar bemind alsof ze een jong meisje was, onervaren in de liefde en onbezoedeld. Ze had snel en doeltreffend geprobeerd hem te geven wat ze dacht dat hij graag wilde, zoals dat haar was geleerd. Ze had echter niet gerekend op zijn geduld en oprechte pogingen haar eveneens genot te bezorgen. Daar had ze nog nooit op gerekend. Ook daarin had ze hem teleurgesteld.

Ook al had ze juist geprobeerd hem een teleurstelling te besparen, dat was de eerste en meteen ook de laatste keer dat ze had geprobeerd hem te misleiden.

Langzaam liet ze haar adem ontsnappen.

Zijn greep om haar vingers verstrakte. Op dat moment had Annabelle pas in de gaten dat hij haar had liggen bekijken. Zijn duidelijk aanwezige toewijding, zo ongehooflijk onverdiend, greep haar enorm aan.

‘Kom je even naast me liggen, Annie?’

Een zachte bries deed het canvas wapperen. 'Heb je het koud? Zal ik nog een deken pakken?' Ze stond half op om die uit een krat voor in de wagen te pakken.

Zachtjes hield hij haar pols vast en dwong haar naast hem te gaan zitten. 'Nee... ik wil alleen graag mijn vrouw naast me voelen, ik wil je graag nog een tijdje bij me hebben.'

Nog een tijdje.

De naakte waarheid van zijn eenvoudige verzoek versterkte slechts het gedreun in haar hoofd. *Tot het einde, bedoel je zeker.* Ze tilde de katoenen deken op en schoof naast hem. Ze waakte ervoor op zijn borst te drukken, maar ging wel dicht tegen hem aan liggen, omdat ze wist dat hij haar lichaam graag tegen dat van hem wilde voelen. Ze deed haar best zijn hartslag te horen, om het ritme ervan in zich op te nemen.

'Ik moet een aantal dingen tegen je zeggen, Annie, en ik...' Halverwege de zin drukte hij zijn rechterarm even tegen zijn borstkas en haalde enkele keren adem, voordat hij zich weer ontspande. 'En ik weet dat je niet van dit soort gesprekken houdt.' In het groeiende duister klonk hij zacht en vriendelijk; zijn stem resoneerde door zijn borstkas in haar oor. 'Mijn broer is nog jong. Als kleine jongen heeft hij het niet gemakkelijk gehad, dat heb ik je al eens verteld. De pijn die hij heeft geleden, zo klein als hij was, is hem bijgebleven en heeft zich diep vanbinnen vastgezet. Ik was een stuk ouder en heb het daarom beter verwerkt dan hij. Hij heeft nog veel te leren, maar dat komt nog wel. Jij en ik, Annie, wij...' Onverwacht begon hij te lachen. Annabelle herinnerde zich haar reactie toen ze hem voor het eerst had horen lachen. Als een plotselinge stortbui op een stoffige zomerdag was het geluid door haar heenge-trokken en had de last van dat moment verlicht. 'Jij en ik, ten opzichte van Matthew zijn wij eigenlijk in het voordeel. Tenminste, zo zie ik dat.'

‘Voordeel?’ Ze stootte een nijdig lachje uit. ‘O, ja, ik begrijp goed welk voordeel een man als jij en een h...’ De greep van zijn arm verstrakte. Annabelle hield zich in en perste haar lippen op elkaar. Maar al te vaak wist Jonathan met de geringste blik of aanraking een scherpe reactie te beteugelen.

Jonathan was echt geen heilige, en dat gold evenmin voor haar, maar Matthew Taylor maakte op haar de indruk van een oprechte burger die werd gewaardeerd en gerespecteerd – ondanks zijn mening over haar. De paar keer dat ze Matthew had ontmoet toen hij Kathryn Jennings hielp, had hij zich keurig gedragen. In zijn ogen had ze echter de waarheid gelezen; een waarheid die haar eraan herinnerde hoe diep ze was gevallen. Ze kon zich dan ook niet voorstellen in welk opzicht zij in het voordeel waren.

Alsof hij haar gedachten kon lezen, legde Jonathan zijn hand om haar hoofd. ‘Wij hebben allebei heel veel vergeving ontvangen, en daar zijn we ons van bewust. We weten wie we zonder Jezus zijn en hoe we eruitzien met alle zonden die ons bedekken. Pas als mensen dat beseffen, weten ze hoe dankbaar ze moeten zijn. Ze zijn niet in staat anderen de genade te betonen die ze nodig hebben, omdat ze hun eigen noden nog niet hebben gezien.’

Liggend in zijn armen liet ze die woorden tot zich doordringen. Anderhalf jaar geleden, op de dag waarop Larson en Kathryn Jennings opnieuw waren getrouwd, had de vrouw van de dominee in Willow Springs woorden van gelijke strekking gesproken. Annabelle herinnerde zich nog goed de bijtende kou op haar wangen op de dag van hun huwelijk, dat werd voltrokken nadat Larson Jennings feitelijk vanuit het graf bij zijn vrouw was teruggekeerd.

‘Iemand die veel vergeving heeft ontvangen, kan veel liefde schenken.’ De wijsheid straalde uit Hannah Carlsons ogen toen ze samen naar het gelukkige paar stonden te kijken. ‘Neem Larson. Hij was zo vervuld van jaloezie en wan-

trouwen dat hem dat bijna voor de tweede keer het zicht ontnam op de vrouw die God voor hem had gekozen. Zijn liefde is nu echter groter dan ooit, omdat hij zowel zijn eigen zwakheid als die van Kathryn heeft gezien. Ze hebben elkaar lief ondanks hun zwakheden. Eigenlijk houden ze juist van elkaar, dankzij hun zwakheden – als je begrijpt wat ik bedoel.’ Hannah had haar blik inmiddels op haar man gericht. ‘Een echtpaar kan elkaar pas werkelijk liefhebben zoals zou moeten als het elkaar werkelijk kent, en een dergelijke liefde kost tijd om zich te ontwikkelen. Meestal is daar een heel leven mee gemoeid en groeit de liefde langzaam. Maar soms gebeurt dat met zoveel kracht dat het je de adem beneemt.’

Annabelle was jaloers op de liefde tussen Larson en Kathryn Jennings – het echtpaar dat haar op dit nieuwe pad had gebracht, weg van wie ze was geweest naar wie ze nu was.

Iemand die veel vergeving heeft ontvangen, kan veel liefde schenken.

Hannah had haar uiteindelijk de Bijbeltekst laten zien waar die gedachte vandaan kwam. Annabelle had een haarlint tussen de bladzijden gelegd om die plek te markeren en daar lag het lint nog steeds. Ze overwoog even haar Bijbel te gaan pakken, maar wilde Jonathan niet alleen laten. Ze bleef stil naast hem liggen en hield het rijzen en dalen van zijn borstkas in de gaten.

Ze legde haar vingers bij zijn slaap tegen zijn volle, bruine haarbos en veegde zijn haar zachtjes naar achteren. Hij draaide zijn hoofd naar haar toe en opnieuw verwonderde ze zich over de intensiteit van zijn gevoelens voor haar. ‘Jij hebt me vrijgekocht, Jonathan’, fluisterde ze, niet wetende of hij haar kon horen of niet. ‘Jij zag voorbij wat ik was en wie ik ben geweest.’ *Wie je altijd zult blijven*, fluisterde een bekend stemmetje. Maar zoals Hannah haar had geleerd, duwde Annabelle die stem weg. ‘Eigenlijk heb jij

me verlost, Jonathan. Zonder jou was ik in dat bordeel omgekomen.'

In de stilte van de huifkar overviel de ironie van dat moment haar. Daar zaten ze dan, alleen en verlaten op de prairie. Zij, eindelijk verlost van haar oude leven, en Jonathan – degene die de prijs voor haar vrijheid had betaald – die de dood onder ogen zag. Het leven was niet eerlijk.

'Ik heb je niet verlost, Annielief. Dat had Jezus al gedaan.' Met zijn ruwe vingers streefde hij haar wang. 'Ik hield alleen maar van je, en dat kostte niet veel moeite.'

Terwijl hij zijn hand om haar strakke kaak legde, vocht Annabelle tegen de emoties die als een vloedgolf in haar opkwamen. Tranen waren haar vreemd. Verraderlijk eigenlijk. Ze had jaren haar best gedaan haar emoties te verbergen en haar gevoelens te maskeren, enkel en alleen om te overleven. Nu zochten de tranen zich een uitweg, alsof er vanbinnen geen ruimte meer was om de pijn te bevatten. Of zou ze geen reden meer hebben om ze te verbergen?

'Jij was precies wat ik wilde, Annie, ook al bekijk jij me misschien op een andere manier. Van meet af aan was je eerlijk tegen mij. Maar weet je... mensen zijn niet in staat iets te geven dat ze niet hebben.' Hij sprak zacht, zonder enige verbittering in zijn stem. 'Mensen kunnen anderen pas liefhebben als ze hebben geleerd van zichzelf te houden. Die waarheid heeft God lang geleden diep in mij verankerd. Het zaad om lief te hebben draag je binnen in jou, Annie. Het kost tijd om te ontkiemen, dat is alles. Hij haalde zijn schouders op. 'Ik dacht dat ik, tot aan dat moment, genoeg liefde zou hebben voor ons samen.'

Annabelle deed haar ogen even dicht en liet zijn woorden over haar heen komen. Ze was hem dankbaar voor zijn vriendelijke woorden en voelde haar hart sneller slaan. Ze had echter geen verklaring voor de pijn in haar borstkas.

Evenmin kon ze ontkennen dat hij misschien wel gelijk had.

Dat ze niet wist hoe ze moest liefhebben...

Mensen zijn niet in staat iets te geven dat ze niet hebben. Dat had hij gezegd. Wat zou ze dat graag willen veranderen, zeker in het licht van zijn onbaatzuchtigheid, geduld en goedgeefsheid! Haar relatie met hem was volkomen anders dan haar ervaringen met andere mannen.

Terwijl ze zijn woorden probeerde te doorgronden, begon er diep vanbinnen iets te gloeien, als een houtspaander vlak nadat die in het vuur was geworpen. Het was een onverwachte en verontrustende reactie. In de wetenschap dat ze misschien nooit meer de kans zou krijgen, duwde ze zich langzaam omhoog en keek hem aan, in de hoop dat ze haar gevoelens onder woorden kon brengen. 'Ik heb heel mijn leven nog nooit iets gedaan dat jouw genegenheid billijkt, Jonathan.' Ze legde een bevende hand op zijn borstkas en zag hoe hij zijn ogen iets dichtkneep. 'Maar als het mogelijk is, dan wil ik dat je weet dat... dat ik de rest van mijn leven zal proberen van jou te houden zoals ik dat op dit moment graag zou willen doen.'

Ze knipperde met haar ogen waarna er een traan over haar wang rolde.

Jonathans gezicht betrok. Terwijl hij haar aankeek, trokken de rimpels geleidelijk uit zijn gezicht weg. Hij begon te lachen. 'Daar heb je het al, Annie lief.' Zachtjes lachend veegde hij de traan weg. 'Ik zie het begin ervan... in je ogen.'

Ze wenste dat het waar was. Annabelle boog zich voorover en kustte hem op de mond. Ze proefde de whisky met honing op zijn lippen. Ondanks haar eerdere beroep was een dergelijke intimiteit haar toch vreemd. Opnieuw legde ze haar lippen tegen die van haar man omdat ze zag hoeveel dat gebaar voor hem betekende. Ze moest toegeven dat hij waarschijnlijk gelijk had. Over een ding in ieder

geval: ze moest nog heel veel over de liefde leren. Hoe leerde je van jezelf te houden? Met name van iemand als zij. En moest iemand niet éérsst waardig bevonden worden, voordat er van ze gehouden kon worden?

Ze kroop weer dicht tegen hem aan en een tijd lang bleven ze zwijgend liggen. Daarna liet Jonathan zijn adem langzaam ontsnappen. De inspanning leek zozeer vanuit de diepte te komen dat Annabelle zich iets oprichtte om te kijken of hij nog wel leefde. De dood was een bekende vreemdeling. Ze kende het werk van zijn handen en ook al had ze zijn gezicht nog nooit van nabij gezien, ze voelde dat zijn komst ophanden was.

De schemering daalde neer, op de hielen gevolgd door de duisternis. Toch had ze in de gaten dat Jonathan haar bekeek.

‘Ik hou van jou, Annabelle McCutchens, en daar waar ik naartoe ga... blijf ik van je houden.’

Zich voor de tweede keer omhoogduwend, kroop ze nog dichterbij en plantte een vederlichte kus op zijn voorhoofd. Haar keel ging er bijna van dichtzitten. ‘Ik hou ook van jou, Jonathan.’ En dat was ook zo, op haar eigen manier. ‘Ik ben dankbaar dat je mij tot vrouw hebt genomen en ik voel me bevoorrecht dat ik je kind mag dragen. Je kunt ervan op aan dat ik ons kind zal vertellen dat hij een geweldige vader heeft gehad.’

Jonathan haalde scherp adem. ‘Of háár vader. Ik zou met allebei blij zijn geweest.’

Ze glimlachte, om vervolgens even te aarzelen. Ze voelde dat hij van haar weggleed op een manier die ze niet kon uitleggen. Ze voelde een aloude angst opkomen. ‘Ben je bang?’ fluisterde ze.

Hij keek haar vragend aan. ‘Om dood te gaan?’

Ze knikte langzaam.

Na een tijdje antwoordde hij hoofdschuddend. ‘Nee. Maar nu ik er zo dichtbij ben, wilde ik dat ik meer dagen

had geleefd met deze ene dag in gedachten.’ Hij grijnsde, liet zijn ademhaling ontsnappen en maakte een iets meer ontspannen indruk. ‘Ik denk dat ik mijn leven dan beter had ingericht.’

Ze deden er beiden het zwijgen toe.

Annabelle wenste dat ze meer voor hem kon doen. Ze ging weer liggen en staaarde vanuit de huifkar naar de nachthemel. Sterren als speldenprikken bedekten de lucht. Niet meer dan een zuchtje wind waaide over hun lichaam. Ook al had Jonathan haar wel degelijk op een aantal manieren verlost, haar verlossing was niet te vinden in de armen van de man die haar nu vasthield, en evenmin in zijn liefde, hoezeer die haar ook had gered. Die verlossing was te vinden bij een andere man, een man die ze nog nooit had ontmoet – niet van aangezicht tot aangezicht in ieder geval – maar ze wist dat Hij bestond.

Ze kroop nog iets dichters tegen hem aan. Hij legde zijn arm steviger om haar heen.

‘Heb je het koud?’

Ze haalde haar schouders op. ‘Een beetje.’ Zelfs nu nog dacht hij aan haar. Wat zij van Jonathan wilde, wat zij nog voor zijn dood nodig had, was niet de warmte van zijn lichaam, maar de vlam die krachtig in hem brandde. Die zorgde ervoor dat een man als hij nogmaals omkeek naar een vrouw als zij. Die zorgde ervoor dat zij, gewoon door bij hem te zijn, een beter mens wilde worden.

Later die nacht werd Annabelle wakker met een gevoel dat ze niet thuis kon brengen. De frisse meiwind bracht de huif van de kar in beweging. In het donker lag ze stilletjes te luisteren naar de regendruppels op de huif boven haar hoofd.

Ze richtte zich op, om naar Jonathan te kijken. Toen besepte ze wat er aan de hand was.

Zo rustig als Jonathan McCutchens in haar leven was gekomen, zo rustig was hij weggeleden.

Annabelle lag de hele nacht wakker. Stil en onbeweeglijk bleef ze liggen, nu niet langer tegen Jonathans lichaam aan. Terwijl het zwakke licht van de dageraad over de vlakke van Colorado gleed, trok ze de deken dichter om zich heen. Ze rolde zich op haar zij, niet in staat de kilte te verdrijven.

De nachtelijke regen gaf de frisse morgenlucht een ongebruikelijk zoete geur. Toch kon die de eenzaamheid van de wereld die haar buiten de huifkar stond te wachten niet tegenhouden.

Nu Jonathans regelmatige hartslag zweeg, wenste ze dat ze samen met hem had kunnen sterven, een wens die haar beschaamde. Tegelijkertijd hoorde ze hem bijna zeggen dat ze vol moest houden en dat ze niet mocht opgeven. Maar de ingebeelde stem verbleekte bij de angst die in haar opwelde.

Terwijl ze haar ogen sloot, dwong ze zichzelf na te denken over het leven buiten de stille cocon van de huifkar, het ontwakende leven buiten – het geritsel van een diertje in het spaarzame prairiegras, een briesje dat aan het tentdoek trok en het geloei van hun melkkoe in de verte, gevolgd door een dissonant geklingel van de koebel rond de nek van het dier. Gistermiddag had ze de melkkoe aan hun huifkar vastgebonden, maar kennelijk had het dier zich weten te bevrijden. Ook hier had Jonathan gelijk – ze moest nog iets meer oefenen op haar platte knoop.

Terwijl ze dacht aan zijn grapjes daarover ging Annabelle langzaam rechtop zitten en draaide zich om. Aarzelend liet ze haar hand boven de stille borstkas van haar man zweven, zonder die te durven neerleggen.

Ze kwam nog iets verder omhoog, om zijn gezicht te kunnen zien. Vredig, kalm. Niet meer aanwezig.

Haar stem was niet meer dan een fluistering. ‘Wat moet ik zonder jou in die nieuwe wereld, Jonathan? Hoe moet ik me straks redden?’

Eerlijk gezegd wilde ze er helemaal niet naartoe. Niet zonder hem om haar te leiden.

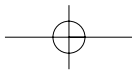
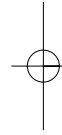
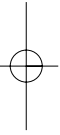
Een doffe pijn die langs haar ruggengraat omhoogkroop, dwong haar een andere houding aan te nemen. Ze hoorde iets kreukelen.

De brief.

Ze hield het dubbelgevouwen velletje tegen het vroege ochtendlicht en onderscheidde Jonathans handschrift vaag door het papier heen. Ze kon de woorden bijna lezen...

De brief was niet verzegeld en zat niet in een envelop.

Ze kneep haar ogen even tot spleetjes, maar wendde die daarna af. Ze liet de brief zakken, vouwde het papier weer dubbel en stopte die in haar overhemdjurk. Samen met de uitgesproken belofte om de brief bij dominee Carlson te bezorgen, had ze stilzwijgend nog een belofte gedaan. Die belofte aan haar man was na zijn dood even bindend als bij leven.

1

Annabelle had er flink de vaart in, terug naar Pikes Peak. Onderweg in Denver bleef ze niet langer dan nodig was om Jonathans lichaam voor de begrafenis gereed te maken. Op de zevende dag na Jonathans overlijden bereikte ze Willow Springs, vlak voor zonsondergang. Bij de aanblik van het bekende stadje daalde er een mengeling van opluchting en verdriet op haar neer. Ze dacht deze plaats voorgoed verlaten te hebben. Het weerzien riep een herinnering op aan iets dat Jonathan had gezegd toen ze in het afgelopen najaar voorbereidingen voor hun vertrek naar Denver hadden getroffen.

‘Je bent een nieuwe vrouw, Annabelle McCutchens. De mensen in Denver kennen ons niet.’ Hij sprak altijd alsof ze zijn gelijke was, iets waar ze nooit aan had kunnen wenen. ‘Ze beoordelen je op grond van je uiterlijk.’ Zachtjes liet hij zijn hand over haar donkere haar glijden en legde hij daarna zijn handen om haar gezicht. Haar haar bevatte geen spoortje rode verf en haar blauwe ogen waren niet meer zwart van de kool. ‘Ze zullen zien wat ik zie... een dame. Een prachtige jonge vrouw die samen met haar knappe echtgenoot de stad bezoekt.’

Die herinnering en de gedachte aan het plagerige knip-oogje dat hij haar had gegeven, bezorgden Annabelle een warm gevoel. In zijn laatste uren had Jonathan gezegd dat hij in Willow Springs begraven wilde worden. Toen ze het stadje doorkruiste, op weg naar de pastorie, dacht ze terug aan hoe ze elkaar hadden leren kennen, hoe hij haar het hof had gemaakt en hoe ze hier aan de oever van Fountain

Creek waren getrouwd. Na alles wat hij voor haar had gedaan, was ze blij haar man naar hun eerste huis te kunnen brengen. Diep vanbinnen was ze er echter van overtuigd dat Jonathan McCutchens allang Thuis was.

In gedachten zag ze het mooie, grenen dressoir dat hij als huwelijksgeschenk had gemaakt en dat nu ergens verlaten op de vlakte stond, samen met de andere spullen die ze hadden moeten achterlaten. Die middag, slechts een paar dagen buiten Denver, waarop de pijn in Jonathans borstkas erger was geworden, hadden de mannen uit Jack Brennans groep geholpen het meubelstuk uit de volgeladen wagen te halen. Zo kon hij overdag binnen rusten, beschut tegen de warmte. Vanwege de voedselvoorraad die ze bij zich hadden, was er nauwelijks ruimte geweest voor Jonathan. Als hij er nog was geweest, had hij tegen haar gezegd dat ze zich niet druk moest maken om meubelstukken en dat het dwaas was om te piekeren over dingen die ze niet kon veranderen. Over dingen die niet van blijvende waarde waren. En daar had hij natuurlijk gelijk in. Maar toch...

Ze sloeg een zijstraat in en zag in de verte dominee Carlson staan. Hij stond naast het witte huis hout te hakken.

Hij draaide zich om en keek heel even haar kant op voordat hij zich weer op zijn taak richtte. Toen bleef hij ineens stokstijf staan. Hij keek nogmaals achterom. De bijl gleed op de grond.

Hij liep haar tegemoet en hielp haar van de wagen af. Zijn gezicht drukte een vraag uit en stond bezorgd. Patrick Carlson keek langs haar heen naar het bed in de huifkar. Annabelle zag op zijn gezicht hoe de schrik over Jonathans dood zich vermengde met ongeloof, even later gevolgd door verdriet en berusting.

Hij pakte de brief van haar aan en tijdens het lezen was te zien dat er een onzichtbare last op zijn schouders kwam

te liggen. 'Wanneer heeft Jonathan dit geschreven?'

'Op de dag van zijn overlijden. Hij heeft me laten beloven dat ik de brief naar u zou brengen.' Het aannemen van hulp, in het bijzonder die van mannen, was voor Annabelle nooit gemakkelijk geweest. Niet dat de dominee een bedreiging voor haar vormde, maar bij het zien van zijn ernstige blik wenste ze bijna dat ze de brief eerst zelf had gelezen. 'Ik hoop dat Jonathans verzoek u niet al te veel last bezorgt, dominee. Wat hij ook vraagt, ik weet zeker dat dat nooit zijn bedoeling is geweest.'

'Heb je de brief dan niet gelezen?'

Ze schudde haar hoofd en keek naar haar samengebalde vuisten. 'Jonathan heeft niet gezegd dat ik de brief niet mocht lezen. Hij heeft alleen gezegd dat hij die aan u heeft gericht, daarom leek het me beter om...' Bij de aanraking op haar arm tilde ze haar kin op.

'Het enige wat er in deze brief staat, Annabelle, is dat Jonathan heel veel van je hield, en dat hij goed voor jou... en voor zijn ongeborn kind wilde zorgen.' Er verscheen een stilzwijgende vraag in zijn ogen, gevolgd door een piepkleine twinkeling.

Annabelle beantwoordde de onuitgesproken vraag met een knikje. 'Vlak voor ons vertrek uit Denver hebben we dat ontdekt. Hij was er heel erg blij mee.'

'Het bericht van Jonathans dood zal Hannah erg verdriet doen, maar je blijde nieuws zal haar vreugde bezorgen, Annabelle.' Hij maakte een gebaar naar het voetpad dat naar het huis leidde. 'Gaat alles met jou... naar wens?'

Ze liep naast hem en begreep waar hij op doelde. 'Over het algemeen wel. Als ik de laatste paar weken niet moe en af en toe misselijk was geweest, had ik er nauwelijks iets van gemerkt.'

'Hannah voelt ongetwijfeld met je mee. En zij zal ook veel meer advies kunnen geven dan ik je over dit onderwerp te bieden heb.' Zijn toon werd ernstiger. 'Ik neem aan

dat Jack Brennan en zijn groep de reis hebben voortgezet.'

'Na een dag bij ons gebleven te zijn. Jack Brennan is een goede man; ze hebben gedaan wat ze konden.' Ze vertelde hem over haar reis terug door Denver en dat de begrafenisondernemer Jonathans lichaam had gewassen en een kist voor hem had gemaakt. 'We kunnen zijn begrafenis niet lang meer uitstellen.'

Patrick keek even achterom naar de huifkar. 'Ik wil dat verder wel regelen, als je dat goed vindt.' Toen ze knikte, nam hij haar arm en leidde haar het stoepje op terwijl hij Hannah riep. Hij draaide zich om. 'Ik vind het heel erg van Jonathan, Annabelle. Nog voordat jij of Jonathan wist wat hem te wachten stond, had God al verdriet om jullie beiden. Ik hoop dat je dat begrijpt.'

Annabelle knikte, ook al was het haar niet helemaal duidelijk. Ze hoopte maar dat haar gebrek aan inzicht het kleine beetje vertrouwen dat ze had niet tenietdeed. Tot voor kort hadden God en zij elkaar nauwelijks gesproken, en tegenwoordig voelde het alsof zij de enige was die iets zei.

De scharnieren van de voordeur piepten. Ze draaide zich om.

Hannah stapte naar buiten en de lach op haar gezicht gaf Annabelle onverwacht het gevoel dat ze thuiskwam. Toen Annabelle de reden voor haar terugkeer fluisterde, sloeg Hannah snel haar armen om haar heen en trok haar dicht tegen zich aan.

Het veilige gevoel van de omhelzing van een andere vrouw – de onuitgesproken taal die eruit sprak – schonk Annabelle zoveel troost dat het masker dat ze na Jonathans dood had opgezet meteen verdween.

's Avonds in het donker verliet Annabelle het huis van de familie Carlson. Ze haastte zich door de bekende achterafstraatjes van Willow Springs naar de andere kant van het stadje. Toen ze de hoek om ging en het bordeel zag liggen,

bleef ze even staan. Die aanblik, helemaal zo 's avonds, het luidruchtige gelach en de schrille klank van de huiskamerpiano, gaven haar het gevoel hier niet op haar plaats te zijn. De rode gordijnen voor de ramen op de bovenverdieping lieten nauwelijks licht door, maar zij wist dat de kamers bevolkt werden.

Zeker op dit tijdstip van de avond.

Haar blik dwaalde naar het derde raam van achteren. Ze bleef er een tijdje naar kijken. Hoeveel nachten sinds hun vertrek uit Willow Springs had ze al wakker gelegen en zich zorgen gemaakt om Sadie – het jonge meisje van wie het verleden maar al te zeer op dat van haar leek. Toen Annabelle het hem had gevraagd, had Jonathan geprobeerd Sadie uit het bordeel weg te kopen, maar de bordeelhoudster was niet bereid geweest daarover met hem te onderhandelen. Vijftien jaar, met ravenzwart haar tot op haar middel, een gladde bruine huid en donkere amandeleurige ogen: Sadies jeugd en exotische schoonheid maakten haar tot een van de meest gevraagde meisjes in het huis. Annabelle zou de aard van sommige mannen en de reden waarom ze zo'n jong meisje begeerden nooit begrijpen.

Dezelfde knagende pijn die haar becroop, telkens wanneer ze eraan dacht dat Sadie nog steeds in dat bordeel zat, zorgde voor een knoop in haar maag, die zich langzaam een weg baande naar haar keel. Hoe heeft ze dat kind ooit kunnen achterlaten? Sinds het meisje bijna vier jaar geleden in het bordeel was terechtgekomen, had ze Sadie beschermd – of in ieder geval geprobeerd dat te doen.

Annabelle liep naar de donkere achterdeur, vastbesloten diezelfde vergissing niet nogmaals te maken. De deur zat niet op slot.

Allerlei herinneringen drongen zich in alle hevigheid aan haar op toen ze de keuken binnenstapte. Verschaalde sigarenrook en de stank van zure whisky leken op te stijgen uit

de houten vloer en de muren. Een mierzoete seringelucht, die deed denken aan het parfum van de meisjes, hing in de stilstaande lucht. Toch kon die zoete lucht de mengeling van dagen oud zweet en mensengeur niet verbloemen.

De plek kwam anders op haar over dan ze zich herinnerde – armoediger, ouder, deerniswekkender. Een tinteling binnen in haar gaf aan dat het niet kwam omdat het gebouw was veranderd.

‘Wat zal Betsy blij zijn je te zien! En boos!’

Bij het horen van een bekende stem draaide Annabelle zich om. Flora zat onderuitgezakt op een keukenstoel, met haar in zijde gestoken benen op de tafelrand en een sigaret in haar hand. De bars kijkende blondine glimlachte, maar het lachje bevatte geen welkom.

‘Hallo, Flora. Heeft Betsy me gemist?’

Flora blies een dun sliertje rook uit. Ze kneep haar ogen tot een dun streepje. ‘Waar heb je haar naartoe gebracht? Betsy heeft Gillam eropuit gestuurd om alle salons tussen hier en Denver te doorzoeken.’

Annabelle keek haar fronsend aan. Ze begreep niet waar ze het over had.

Flora lachte toen ze ging staan en haar sigaret uitdrukte. ‘Je hebt altijd goed kunnen liegen, Annie. Dat moet ik je nageven. Betsy heeft moord en brand geschreeuwd toen ze erachter kwam dat ze verdwenen was.’

‘Dat wie verdwenen was?’

‘Doe niet zo onnozel, Annabelle. We weten allemaal dat jij dat hebt gedaan, samen met de man met wie je bent weggegaan.’ Ze trok een wenkbrauw omhoog. ‘We konden alleen niet bedenken hoe of waar je haar hebt verborgen.’

Annabelle werd bekropen door een ongemakkelijk gevoel. Ze wierp een blik op de deur die naar de kamers leidde. ‘Waar heb je het over, Flora?’

De achterdocht in Flora’s ogen nam iets af. Ze keek

Annabelle scherp aan, om daarna zachtjes te vloeken. ‘Je weet echt niet waar ik het over heb, hè?’ De harde trek op haar gezicht verdween. ‘Sadie is een maand of vier geleden verdwenen. Op een ochtend in januari werden we wakker en vonden...’ Ze aarzelde even, maar vermande zich toen. ‘En vonden bloed op haar kussen, Annabelle. Sadie was verdwenen.’

2

De volgende dag staarde Annabelle naar de hoop aarde die het graf van haar man markeerde. Links van haar stond Hannah Carlson en rechts van haar Kathryn Jennings. Ze had het gevoel een dubbel verlies te hebben geleden. Eerst Jonathan en nu Sadie. Gedurende de nacht was ze wakker geworden met gevoelens van spijt dat ze Sadie had achtergelaten. Ze vroeg zich af waar het meisje nu was, als ze nog leefde tenminste. De kans daarop was niet bijster groot.

Toen ze dacht aan Jonathan en aan alles wat hij voor haar had gedaan, en wat hij had geprobeerd voor Sadie te doen, voelde Annabelle zich met een onzichtbaar koord verbonden aan de plek waar ze stond. *Hoe kon een man als jij een vrouw als ik kiezen, Jonathan?*

Ze probeerde naar Patrick te luisteren, die het leven van haar man herdacht, maar de slapeloosheid van de afgelopen nachten deed haar gedachten alle kanten uit schieten. Die gedachten verdrongen elkaar in de strijd om aandacht. Patricks getuigenis gleed daardoor naar de achtergrond en bracht haar terug in het verleden.

Eén bepaalde mannenstem, veraf, maar duidelijk te verstaan, verstoorde haar concentratie meer dan alle andere.

‘Ze houdt niet van jou, Johnny. Ze gebruikt je alleen maar, ze doet alleen maar waar ze goed in is. Dat heb je toch wel in de gaten?’

Annabelle had Jonathans gezicht die avond niet kunnen zien, maar toen ze door de kieren in de deur keek, had ze Matthew wel zien staan. De woede op zijn gezicht vormde